

Folia Pharmacotherapeutica augustus 2024

Het Repertorium "editie 2024": update van laatste reeks hoofdstukken gepubliceerd

De jaarlijkse update van het Gecommentarieerd Geneesmiddelenrepertorium verloopt gespreid over het hele jaar. De eerste twee reeksen hoofdstukken werden in januari en april 2024 reeds afgewerkt en online geplaatst. Een derde en laatste reeks hoofdstukken is op dit moment afgewerkt en online geplaatst: Inleiding, Bloed en stolling, Gynaeco-obstetrie, Pijn en koorts, Zenuwstelsel, Neus-Keel-Oren, Diverse geneesmiddelen.

De teksten van deze hoofdstukken werden, zoals elk jaar, geüpdatet, mede dankzij de hulp van talrijke experts (zie verder). Meer uitleg over de inhoud en de gevolgde methodologie voor de rubrieken van de verschillende hoofdstukken is te vinden in de Inleiding van het Repertorium (zie Inl.2. Handleiding bij en onderbouwing van het Repertorium).

De belangrijkste nieuwigheden in deze hoofdstukken worden hieronder vermeld (zie "+ meer info").

- **De rubriek "Zwangerschap en borstvoeding"**

- We begonnen vorig jaar met het doorvoeren van grondige aanpassingen in de zwangerschapsrubriek. Deze wijzigingen werden nu ook doorgevoerd in de hoofdstukken Bloed en stolling en Pijn en koorts. In de komende jaren zal deze rubriek ook in de resterende hoofdstukken op deze manier herwerkt worden.
- De onderliggende methodologie en gebruikte bronnen bleven ongewijzigd (zie Inl 2.6.).
- Tot nu toe werd deze rubriek enkel aangemaakt als er duidelijke aanwijzingen waren voor gevaren bij de mens. Nu plaatsen we een rubriek "Zwangerschap" bij alle geneesmiddelen. Bij afwezigheid van duidelijke aanwijzingen van gevaar bij de mens, wordt nu onderscheid gemaakt tussen geneesmiddelen die als veilig voor gebruik tijdens de zwangerschap worden beschouwd en geneesmiddelen waarvan de veiligheid tijdens de zwangerschap (bij gebrek aan gegevens) niet beoordeelbaar is.

- **Inleiding:**

- Inl.2.7.2. Methodologie voor de CYP-interactietabellen en de P-gp-interactietabellen
 - Onze methodologie is wat aangepast omdat één van onze bronnen voor de CYP- en P-gp-substraten, -inhibitoren en -inductoren, *Top 100 Drug Interactions*, niet meer wordt bijgewerkt (laatste updating in 2022). We gebruiken *Top 100 Drug Interactions* enkel nog voor de geneesmiddelen die beschikbaar zijn gekomen vóór 2022.
- Inl.6.1.2. Nierinsufficiëntie
 - De formule van Cockcroft-Gault is geschrapt. Deze formule werd klassiek gebruikt om de nierfunctie te schatten, maar is nu verlaten. Meer en meer wordt de CKD-EPI-formule gebruikt. Een Folia-artikel wordt voorbereid.
- Inl.6.3. Interacties van geneesmiddelen
 - De tabellen van CYP- en P-gp-substraten, -inhibitoren en -inductoren zijn bijgewerkt.

- **Bloed en stolling:**

- De rubriek "Plaatsbepaling" in de hoofdstukken 2.1.1.1. Acetylsalicylzuur, 2.1.1.2.1. Thiënoprydines, 2.1.2. Anticoagulantia, 2.2.2. Antifibrinolytica en 2.3.1.1. Epoëtines werden meer uitgewerkt en verduidelijkt.

- **Gynaeco-obstetrie:**

- 6.2.1. Oestroprogestagenen voor anticonceptie
 - Er is informatie toegevoegd over gebruik van oestroprogestagenen bij borstvoeding.
 - De tabel "Adviezen bij het vergeten van de anticonceptiepil" is bijgewerkt.
- 6.8. Lactatie en hyperprolactinemie
 - De rubriek "Zwangerschap en borstvoeding" is herwerkt.

- **Pijn en koorts**

- 8.2.1. Paracetamol

- Wijziging van de rubriek "*Zwangerschap en borstvoeding*" betreffende het gebruik van paracetamol op het einde van de zwangerschap (zie Folia mei 2024).
- 8.2.2. Acetylsalicylzuur
 - De rubriek "*Zwangerschap en borstvoeding*" is herwerkt en er werd een contra-indicatie toegevoegd voor de hoge doses vanaf 20 weken zwangerschap.
- 8.3. Opioiden
 - In de rubriek "*Zwangerschap en borstvoeding*" wordt gemeld dat gebruik van opioiden tijdens de zwangerschap misschien kan leiden tot een heel licht verhoogd risico op neuropsychiatrische aandoeningen bij het kind.
 - In de rubriek "*Bijzondere voorzorgen*" informeren we over hoe gebruikte pleisters moeten worden bewaard en afgevoerd.
- **Zenuwstelsel:**
 - 10.1.1. Benzodiazepines en 10.1.2. Middelen verwant aan de benzodiazepines (Z-drugs)
 - De rubriek "*Zwangerschap en borstvoeding*" is herwerkt naar aanleiding van het Folia artikel "Risico's van benzodiazepines en Z-drugs tijdens de zwangerschap" (zie Folia september 2023).
 - 10.3. Antidepressiva
 - De rubriek "*Zwangerschap en borstvoeding*" is herwerkt.
 - 10.4. Middelen bij ADHD en narcolepsie
 - Voor elk product wordt expliciet vermeld of het vergund is voor gebruik bij kinderen en/of volwassenen.
 - De rubriek "*Contra-indicaties*" is herwerkt.
 - Er is aandacht voor het risico van misbruik en sedatie bij gelijktijdig gebruik van alcohol.
 - 10.6.1. Levodopa + dopadecarboxylase-inhibitor
 - In de rubriek "*Bijzondere voorzorgen*" informeren we over het tijdstip waarop de tabletten met levodopa best worden ingenomen.
 - 10.7.1.1. Valproïnezuur en valproaat
 - In de rubriek "*Zwangerschap en borstvoeding*" informeren we over het mogelijk verhoogd risico van neurologische ontwikkelingsstoornissen bij kinderen wiens vader in de 3 maanden vóór de conceptie behandeld werd met valproaat (zie Folia mei 2024).
- **Neus-Keel-Oren:**
 - 17.3. Rinitis en sinusitis
 - Gewijzigde indeling van de orale geneesmiddelen die worden gebruikt voor de behandeling van rhinitis en sinusitis.
 - In de rubriek "*Bijzondere voorzorgen*" vermelden we de nieuwe ernstige cerebrovasculaire ongewenste effecten van pseudo-efedrine (zie Folia maart 2024).
- **Diverse geneesmiddelen:**
 - 20.3. Aangeboren metabole aandoeningen en zeldzame ziekten
 - De rubriek "*Plaatsbepaling*" werd anders ingedeeld. De verschillende molecules worden nu geclassificeerd op basis van de te behandelen ziekte.
 - 20.4. Homeopathische geneesmiddelen
 - Verduidelijking van de registratie- en vergunningsprocedures in de rubriek "*Plaatsbepaling*". Enkel de "vergunde" homeopathische geneesmiddelen worden opgenomen in het Repertorium.

Dankwoord aan de experts

Bij de jaarlijkse herziening worden de verschillende hoofdstukken van het Repertorium nagelezen door experts in elk domein. Er werd hen gevraagd belangen die zouden kunnen leiden tot belangenconflicten, mee te delen.

Wij danken de experts die voor de editie "2024" van het Repertorium hun commentaren bezorgden:

K. Allegaert, J-F Baurain, H. Beele, M. Berlière, A. Berquin, D. Bijl, E. Bottiau, K. Boussey, S. Callens, P. Carillo-Santisteve, R. Cauwels, M. Ceulemans, S. Croubels, C. Daumerie, G. De Backer, T. De Backer, F. De

Keyser, E. De Leenheer, G. De Loof, P. De Paepe, A. De Sutter, E. Delgrange, T. Deltombe, J. Devulder, N. D'Haese, P-H Deprez, P. Depuydt, D. Duprez, P. Durez, K. Everaert, B. Keymeulen, G. Laekeman, H. Lapeere, J. Lasudry, R. Lefebvre, J. Longueville, U. Maniewski-Kelner, C. Martin, F. Matthys, B. Morlion, M.C. Nassogne, F. Nobels, A. Peeters, A. Persu, M. Petrovic, C. Pilette, M. Ponchon, D. Reckelbus, H. Reychler, T. Roisin, S. Rottey, P. Schestraete, J. Schoenen, S. Smet, J-P Thissen, B. Tombal, G. Top, G. T'Sjoen, J. Van Acker, L. Van Bortel, S. Van Daele, L. Vansnick, S. Van Wessel, M. Van Winckel, H. Verhelst, H. Verstraelen, K. Verstraete, J. Warlin, R. Westhovens, C. Wyns.

We verontschuldigen ons indien we iemand zouden zijn vergeten.

Nota: de namen van de experts vindt u ook in de Inleiding van het Repertorium op onze website.

Colofon

De *Folia Pharmacotherapeutica* worden uitgegeven onder de auspiciën en de verantwoordelijkheid van het *Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie* (Centre Belge d'Information Pharmacothérapeutique), vzw erkend door het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG).

De informatie die verschijnt in de *Folia Pharmacotherapeutica* mag niet overgenomen worden of verspreid worden zonder bronvermelding, en mag in geen geval gebruikt worden voor commerciële of publicitaire doeleinden.

Hoofdredactie: (redactie@bcfi.be)

T. Christiaens (Universiteit Gent) en
J.M. Maloteaux (Université Catholique de Louvain).

Verantwoordelijke uitgever:

T. Christiaens - Nekkersberglaan 31 - 9000 Gent.